

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Podrobně rozpracovaná Pravidla pro hodnocení žáků a klasifikační řád tvoří samostatnou přílohu ŠVP. Vycházejí ze zákona č. 561/ 2004 Sb., školského zákona a vyhlášky č.48/ 2005 Sb., o základním vzdělávání. Stanovují způsob hodnocení žáka. Mnohaletá diskuse s rodiči o způsobu hodnocení žáků zatím ukazuje, že rodiče až na výjimky stále upřednostňují klasifikaci jako formu hodnocení vyjádřenou kvantitativně hodnotícím stupněm (známkou). Proto zatím zůstáváme u klasifikace jako způsobu finálního hodnocení. Tu však doplňuje ve všech ročnících 1. stupně v 1. i 2. pololetí osobní dopis třídních učitelů - učitelek, kterým hodnotí hlavně pokrok žáka, nikoliv jeho osobnost. Na 2. stupni zachycuje úroveň jednotlivých kompetencí tabulka, která je také součástí pololetního i závěrečného hodnocení.

Usilujeme o vytvoření podmínek pro postupné přijetí slovního hodnocení, které je zatím využíváno u žáků s individuálním učebním plánem a specifickými poruchami učení. ŠVP nevylučuje i slovní hodnocení ve všech ročnících a předmětech 1. i 2. stupně, pokud bude tato forma odpovídat požadavku rodičů a učitelů. Tomuto způsobu hodnocení musí předcházet pravidelné záznamy a vyhodnocování jednotlivých oblastí činností a úrovně kompetencí žáka. Nové vyučovací metody tento nový způsob hodnocení podmiňují. Využíváme jej jako průběžné např. při hodnocení týmové (skupinové) práce, projektového či jiného činnostního učení, kde se nemůžeme soustředit pouze na hodnocení výstupů.

Veškeré hodnocení by vždy mělo být pozitivní a motivující, hledat úspěchy, správné řešení a ne vyhledávat chyby (a to např. i v klasickém hodnocení diktátů).

Cítíte rozdíl?

$$2 + 1 = 3$$

$$5 - 1 = 1 / \quad 1 \text{ příklad špatně}$$

$$4 + 2 = 6$$

$$2 + 1 = 3$$

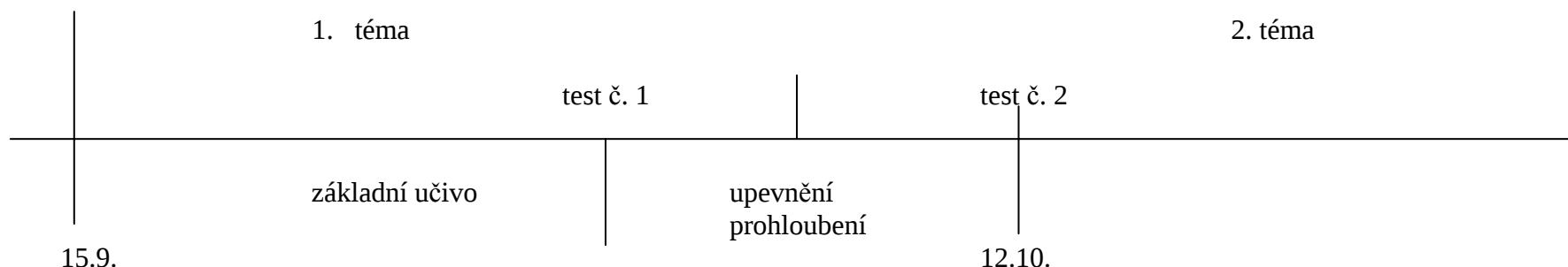
$$5 - 1 = 1 / \quad 2 \text{ příklady dobře}$$

$$4 + 2 = 6 \quad (66\% \text{ úspěšnost})$$

V osmém a devátém ročníku je možné přizpůsobit systém průběžného hodnocení systému fungujícímu na středních školách a odpovídajícímu způsobu přijímacího řízení (pokud neproběhne reforma tohoto řízení).

Podmínkou pro průběžné klasifikování výkonu je vždy důkladné procvičení a zvládnutí dané oblasti. Metodické pokyny doporučují též zabývat se zavedením individuálního vyučovacího systému nazývaného Učení k mistrovství (master learning). Učení k mistrovství je vyučovací metoda, která má pomoci zajistit úspěšné zvládnutí základního učiva maximálním počtem žáků. To znamená, že učitel si zvolí na probírané téma určitý čas a po probrání základního učiva provede testování žáků. Ve skupině žáků neúspěšných se vrací a opakuje. U druhé skupiny buď prohlubuje, využívá žáků této skupiny k opakování se žáky neúspěšnými nebo například zadá těmto žákům práci z jiného předmětu, ve kterém jsou sami ne tak úspěšní (zejména na 1. stupni školy). Další učitel umožní úspěšné skupině i jiný program – jako odměnu za to, že probírané učivo zvládla. Při tomto způsobu zjišťování vědomostí dochází k sestavování přesných učebních plánů, vymezení základního učiva,

individualizaci vzdělávacího procesu a podobně. Vyučující musí mít před začátkem školního roku zpracován harmonogram učebního plánu včetně testování.

Je třeba si uvědomit, že kromě rozdílů v inteligenčních schopnostech se žáci liší styly učení. Můžeme však zajistit, aby tomuto stylu odpovídaly některé činnosti. Ze stejných podmínek by měly vycházet i různé způsoby hodnocení a jejich kombinace.

Ve finálním hodnocení žáka bude využíváno portfolio (soustřeďuje výsledky soutěží vyhlašovaných MŠMT i školou, průběžné výsledky srovnávacích testů, nejlepší samostatné práce aj.), v budoucnu národní hodnotící zkouška (5. a 9. ročník), závěrečná a absolventská práce včetně její prezentace a obhajoby (schopnost pracovat s informačními technologiemi, vyhledávat informace, pracovat s literaturou, vyhledávat podstatné, komunikovat, obhajovat své postoje...).

Významnou součástí celého systému je sebehodnocení žáka (autoevaluace) jako okamžitá zpětná vazba jeho výkonu a pokroku.

Jako vnitřní materiál školy soustřeďujeme soubor dotazníků z různých zdrojů, které lze při autoevaluačních procesech používat jako jejich nástrojů.

Převzato ze ŠVP ZŠ Vodňanská, Prachatice

Komentář:

Ukázka obsahuje zprávu o způsobech hodnocení, které korespondují se zaměřením a filozofií školy („Škola pro každého, škola pro všechny“). Kritéria hodnocení nejsou přímou součástí této kapitoly, protože si škola vypracovala vlastní klasifikační řád, ve kterém jsou zahrnuta i kritéria hodnocení. Klasifikační řád je do školního vzdělávacího programu začleněn jako příloha. Protože zde čtenář najde podrobné a vyčerpávající informace k hodnocení žáků, je v této kapitole uveden odkaz na zmiňovanou přílohu. Podmínka o začlenění způsobů hodnocení a kritérií hodnocení do školního vzdělávacího programu, kterou stanovuje RVP ZV, je tak splněna.